

Selyesirási gyakorlat

1962.

Szept. 10.

* Móricz Zsigmond újfordulója (Tolbamondás)

Javítás

Szept. 17.

Húsz évvel ezelőtt halt meg Móricz Zsigmond, (az) újabb irodalmunk egyik legkiemelkedőbb írója, Ady mellett a Nyugat mozgalmának legjelentősebb faklyavivője, mindmáig a legnagyobb magyar prózaíró.

1879-ben született, apai részről paraszti, anyai részről papi-intelligencis családból, a Tiszahát egyik papi-intelligenci mészki falujában. A gyermekkor - mint azt intelligenci számtalan novellájában és ragyogó önéletrajzában, az „Életem regénye”-ben írja - a nélkülözés és a felemelkedés, a megaláztatás és a boldogság váltakozásában telt el. Az iskoláévek a neves magyar református iskolaközpontokban a magáraébredés, az irodalmi hajlamok megtalálása, a szellemi érdeklődés felébredése számára. Eretrészi után teológus, majd jogász és végül újságíró lesz: idegenül mozgó, kiskifek-kiskifekésű, fejletlen ízlésű vidéki-a fővárosban. Sok késű élmény, sok tapasztalat és szinte len fáradtság kellett ahhoz, hogy megtalálja saját magát és sajátos modorvilágát. El kellett intelligencinia az úri Magyarország ízlésétől, szemléletétől,

hogy magára találjon. Már harminc éves, a
mikor a Nyugatban megjelenik első novellája
egy cs-a két krajcár, és egysejűsége híressé teszi.
pánsa Felszabadulásában jelentős része van Ady-nak.
Tis felsza-akinek költészek, majd barátsága irányító
badító volt rá mindig, benne a lassú, nehezebb
hatással (moxgó) marduló keménységével szemben a lán-
goló, magát is emésztő resnit üdvözölte, akivel
ugyanazoként a célokért küzd.

Szinte lehetetlen vállalkozás számot adni
tevékenységének minden területéről: az irodalmi
műfajoknak úgyszólván valamennyi változatát
művelte. Mőve kétségtelűen a XX. század nagy
prózaíróinak egyike, műve hatalmas mértű, el-
lenállhatatlan világ.

3

L.M.

5

a

1. (házi) dolgozat

1962. szept.

c) Az impresszionizmus stílusjegyei a Nyugat költőinél [Tanulmány]

20 - okt. 16.

(házi)

Zavítás

Az impresszionizmus a XIX. század végén, a hatvanas években fellépő művészeti irányzat neve. Elnevezése a francia impression szóból származik, amely érzést, benyomást jelent.

közepe...

okt. 22.

Az impresszionizmus Franciaországból indult el, és bejárva egész Európát, stílus teret hódított előbb a festészetben, majd ezt követően az irodalomban, sőt a zenében is. Franciaországban legkiválóbb képviselői a század vég nagy festői: Manet, Monet, Seurat, Cézanne voltak. Magyarországon is először a festészetben honosodott meg, egyik kiemelkedő képviselője, Rippl-Rónai József által, aki párizsi tanulmányútja eredményeként hozta be hazánk-kerékbe. Később a festészetben felváltották más irodalomban csak a XX. század elején, a Nyugat költőinél érte el tetőpontját.

Renoir

Az impresszionista ábrázolás lényege az, hogy a valóságot egy adott pillanat varázslatában ábrázolja. Ennek az ábrázolásnak többféle eszköze van, s ezeket az impresszionizmus jellemzőinek, stílusjegyeinek nevezzük.

Legfőbb stílusjegyek: pillanatnyi benyomás, hangulat érzékeltetése; varázsos napszak ki-
a tárgyak... rása; a tárgyak körvonalainak elmosódása
a jelzők... a jelzők szerepe; festői színhatások; zeneiség; ro-
a ritmus... minális stílus; a ritmus játéka; mondatrészek
halmozása; melléknyelvként használt főne-
vek; különleges szókapcsolatok.

Nostalgia - Általában ezek a stílusjegyek fordulnak
fel meg, melyek leggyakrabban a nyugatos költőknél. Nostalgia
költőknél melyek versgályuk meg, melyek költőknél melyek je-
jelentkeznek a lentkeznek a legnagyobb kifejező erővel!

Legnagyobb A sorrend, amelyet a költők között felállí-
tásukkal! A sorrend, nem véletlen. A Babits - Kosztolá-
i költők kö- nyi - fűzős Gyula - Jókai írási vonal - bár
közt felállí- az időrendi sorrenddel ellentétes - mégis az
közt sorrend... impresszionizmus stílusjegyeinek szaporodá-
sát, egyre több impresszionista verset je-
lent.

a) Babits Mihály a pillanatnyi benyomás é-
hangulat érzékeltetésének, a festői színhá-
tásnak mestere. Párizs című versében a ve-
res tökéletes képet nyújtja pár sorban, főleg
a gazdag jelzőhalmozás eszközeit felhasználva. A „Széke Szajra”, a „Szünke Hajnal”
a népet jellemző „elvir, könnyelmű tábor”, a
„göt, regényes egyház csönka csicsa” - mind-
mind igazi párizsi hangulatot árasztanak.

Másik kiemelkedő impresszionista verse a
Messze... messze... Rendkívül érdekes a vers
megoldása. Tulajdonképpen egy nyolc színű
palettához hasonlít; nyolc ország, nyolc kü-
lönöző szín. Minden országot csak egy-két
szóval jellemez, de ezek a szavak a legjel-
lemzőbbek, a kérdéses tájra[?] legjobban illők a legjobban.
A vers kiemelkedő művészi értéke: a román-
lis stílus, vagyis az igerülküliség, amellyel
Babits tökéletes impressziót tud nyújtani. Pl.

" Kémethon. Város, régi ház,
emeletes tető, faváza.

Cégek, kancsók, ó kutak,
hírvolt polgárok, szűk utak."

b) Kosztolányi versénél első vonásként a nagyfokú
zeneiséget lehet megemlíteni, elsősorban Hona c. ver-
sében. A magán- és mássalhangzók csodálatos zenei
értékeltetése Kosztolányi költői bravúrja. Klusztro-
cióként egy szakaszt a versből:

" Ó az i
kelleme,
ó az l
dallama,
mint éden
ballada
úgy sohajt,
Hona."

sejtelés

Impressionista vonás a tárgyak körvonalai
nak elmosódottsága; a homályos sejtelés is. I-
lyen egyik versében egy polgári otthon éjsza-
kai csendjének ábrázolása:

„Végzetlen, éstheketlen áll a kép az éjszakaiában,
mint üres és furcsa szinpad, a szereplők nyug-
szának

A pohárkére harszó árnya mordulattan nyúl a
falra,

A márványlapon darab sajt, és fölötte sajtterang,
A falon szorgalmasan jár egy polgári ingaóra,
Sétálója sárgakézből is egész hokkám kezeg.

amely Esti Kor. Kosztolányinál is jelentkezik a nominális stb-
nél rímek c. verses, amely ~~az~~ Esti Kornél rímek c. versében érde-
relben érdekes rímjékekkel bővül:

rímjékekkel

bővül:

„Ezer karaj. Ezer jaksó. Ezer szín.

Ezer autó. Ezerk utatója. Berlin.”

„Te régi skáradok telence.

Azúr, aranylő, mily medence.

Gyémántokkal rakott skelence.

Ha nem lesznek, mondd, elfeledsz-e,

Telence?

Még egy verset érdemes itt megemlíteni, a sze-
... a Mostan... gény kisgyermek panaszaiból való, [?] Mostan ské-
nes tintákról álmodom címűt. A versben Kosz-
... ül, tolányi valószínűségi skingriát tart, de nemcsak
a skinghatások teszik felbőve a verset, hanem

az olyan különleges szókapszolatok is, mint pl.:
bor-szíri, néma-szürke, arany-tűz, szomori-
viola stb.

c) Juhász Gyula új impressionista vonása a po-
litikai tartalommal megefele magyar tájleírás, el-
sősorban Magyar nyár 1918 és Magyar táj, Magyar táj
magyar esszével című verseiben. Másik tájleíró 1918 és Ma-
gyar táj...
verse a Tiszai csend, amelyben a varázsos ti-
szai est hangulatának megragadása a látott Magyar nyár
kép erejével hat. Ezt igazolják a következő sorok:

"Hálót fon az est, a nagy, barna pók;
Nem mozdulnak a tiszai hajók.
Egyiken távol harmonika szól,
Tücsök felel rá csendben valahol.
Az égi ruhán ballag már a hold:
Érüstösek a tiszai hajók."

Juhász Gyulánál is megtalálhatók bizonyos vo-
nások a Kosztolányinál, illetve Babitsnál felfe-
derettekből. Ilyen egyrészt a tárgyak körvonalá-
nak elmosódottsága, pl. a Hajnal című versében,
vagy a nominális stílus, amelyek itt külön-
értékűek, hogy tipikusan magyar környezetet jelle-
mez.

"Pirosló abrossz, friss skalonna,
Búbas kemence, jó meleg,
Pár kurtá róf a Neba kassza,
Megférnek a jó emberek." (Szegedi interieur)

... is a leg- d) a legtöbb impresszionista vonás ést (természe-
lőbb... ten), a legtöbb impresszionista vers Jókai Árpád
költészetében található meg. Jókai Árpád külön-
ben is közel állt a művészethez. A szobrászapa
környezete nem maradt hatástalan, hiszen Jókai
Árpád maga is rajzolgatott, mintásként, s így a
képrömművészetben felhasznált impresszionista
a legtöbb vonásokat? legtöbbéletemben tudta megőrizni
eseiben verseiben.

Kiemelkedő versei azok, amelyekben egy-egy
festői (hangulatot), hangulatú napokat ábrá-
zol csodálatos színekkel, jelzőkkel. Legemlékebb
verse a Hajnali verse, a Hajnali szekerénél.

uoli szek- u. Vénrad. Szürkül a város nyíhe pirkka,
uól De fél, az enyhe, tiszta messzeségben
Uj rajzlapját kifeszíti az égen
A hajnal, a nagy impresszionista.
Érezt önrel szeszélyes felhőt rajzol,
És álmodozva pingál enyheket,
S nagyogva tűzi az isteni képet
Az ürbe a hold, nagy rajzok, aranyból.

A tipikus Jókai-árpádi jelzők önmaguként beszél-
nek (halk hang, fakó aranyonál, szelid, lágy
... stb.). miniet, bús fák stb.). Ugyancsak hajnali hang-
időre Körösi latot időr a Körösi hajnal című verse is. A kép,
hajnal... amelyet fest, a nagyvárosi élet megindulását ábrá-
rólja. Apró mozzanatokból áll össze a pom-

pás egész, melyet az érdekes skókapcsolatok még
szebbe tessznek (lila, dal, vad kövidék, skinké még
pacsirtái). Még szemléletesebbé, szinte kikélfog-
hatóvá teszik verseit a megismerélyesítések, ha-
sonlatok.

„A holdat nézd, fölült a háztetőre,
Savany testét szikrázó gombolyagba
Görbítve, mint bixart kardist, olyan ma,
Vén, kéjstállat, éjek öre, -

Fáradt szegény, pihenni volna kedve:...”

A rimjáték mesterét dicsérik a Rimes, furcsa já-
kék, és az Aprilisi capriccio című versei. Még az Aprilisi
elméleti költészetét is át-meg-átkövik az impresszionista
részletek, mint például az Etti sugárkoszorú és Aprilisi...
rú című versét, amely akár minta-példája is lehet-
ne az impresszionista stílusnak.

Tóth Árpád nemcsak versei, hanem műfor-
dításai ^{vál} által is méltán vált híressé. Fordította a műfordító
szóhadvégi francia költők, Verlaine, Rimbaud, saival
Samain verseit, s ezek között nem csak impresszionista egy-
részlet stílusjegyeit fedezhetünk fel.

Köszölkényi Honájához hasonló stílusban Rim-
baud A magánhangzók szavettje című költe-
ménye. A magánhangzók reneszánszát tökéletesen ér-
síkelte meg vers ^{szavettje} tobródik a találóbbnál talá-
lőbb jelzőkben. Másik fordításában, Samain
Tavaszi est című versében a Babitsnál említ-

lett nominális stílus érvényesül.

„Koravasszi esték: titkolt és félvesített
Szerelemek... szelíd szelben kibomló puha selymek.
Csiklandó légi újjak... titkosatos tömjének...
Kicsordult égi kelyhe egy arannyal szép kezének...”

Egyik legszebb fordítása Verlaine Öcsi chan-
sonja, amely mind tájfestésével, mind rimkép-
leteivel kiválék a többi közül.

„Öcs hünya xsong,	S ont mondon
fajong, busong,	Bút konckon
A tájon,	És fájon.”

Összefoglalóan megállapíthatjuk tehát, hogy
a nyugatos költők valamennyien felhasználták
az impresszionizmusnak ezt vagy azt a stílusje-
gyét, és impresszionista verselkekkel kiemelkedő
helyet szereztek maguknak a magyar- és a világ-
irodalom lírikusainak sorában.

*Ezen ügyesen olvasottak össze az iratokon szemelvényeket
L.M. egyéni forrásszámelményaival. Világos, gondos, szép
dolgot. (Éppen ezek helyesírási hibáinak nem na-
talanul előfordulnia lenne!)*

5

a

2. (körtkelyi) dolgozat

(1962. XI. 6.)

(a) Móric

Nov. 6.

a) Móricz Sigmund főbb regényalakjainak összekapcsolása

A négy nagy regényalak, akik között összekapcsolást fedezhetünk fel: Turi Dani, Matolcsy Miklós, Szakmány Koltán, Koppáss István.

Személyiségüket és életkörülményeiket tekintve különböznek egymástól. Turi Dani paraszti, Matolcsy értelmiségi, Szakmány és Koppáss diszenti szemléletű. Az első, alapvető körös... Szakmány vonásuk, hogy mindannyian ugyanabban a társadalmi rendszerben, a feudális maradványokkal terhes, kapitalizáló Magyarországon élnek. Valamennyien haladó gondolkodású emberek, a társadalmi fejlődést szolgáló tervek vannak. Turi Dani és Szakmány ugyan (örös idekből, saját gazdaságukat) fejlesztve akarják ráépíteni a kapitalizációt; Matolcsy (ak) és Koppáss (ak) kezei ennél is haladóbbak, hiszen a falusi nép kulturális szintjének felemelésén, hiszen a közigazgatás nép-idek ellenes és korrupt voltának megváltoztatásán dolgoznak. Itt bizonyos fejlődés mutatkozik Móricz diszenti ábrázolásában, mert összes diszenti alakjai kö-

xül Koppáss a leghaladóbb. [Megfigyelhetünk
jellembelei összefüggéseket is az egyes hősök
között.]

Itjen például Turi Sani és Szakhmány jel
lemvonásai közeil a mindkettőtől megnyilvánu-
ló erős indulatosság, Matolsynál és Kop-
páskál pedig a gyenge akarat, a megalku-
vás.

A regények végén mind a négy hős körös
sorsa jert. Koruk elmaradott társadalma ren-
... embereket túri a reformálni akaró, haladó gondolkodó
Valameny: dású embereket. Valamenyien élvezetik
er... csatájukat, s ebben a csatavesztésben rem-
csak maguk, hanem - mint Mózes világo-
sán kimutatja - a társadalom való min-
den rétege hibáztatható. A parasztság, men-
nem érti meg a jóskándikú ítélmiséget; a
deszenti, mert körönyével akadályozza a kö-
rűkből kitörni akarót; az orszóg életének ve-
állást be- rető alakjai, magas pozíciójú tisztségviselői, men-
föltő korrupt, panamázó világot felük az igaz-
ság szellemétől, és a feudális arisztokrácia
mert gátat vet a parasztság kapitalizáló-
törekvéseinek.

A regényhősök sorsa kilátástalan, erre
mutat Szakhmány és Koppáss öngyilkosá-
ga is.

Yöl megfogalmazzát, világos, érthető, tömör,
szinvonalas dolgozat. Tízint több egyenlőget
és még pontosabb megfogalmazást! (Jónice
dissentu ábrázolásának fejlődéséről írt ma-
datod félreérthető!)

5

a

Kor. 29-

2³. (házi) dolgozat

dec. 21.

javítás

jan. 8.

3. (házi)...

... Attilára,

halálának...

... lenni,

a) Mit fejez ki a Medvetánc mottója?
(linnapi emlékezés József Attilára, halálának
25. évfordulóján)

"Aki dudás akar lenni,
Pokedra kell annak menni.
Ott kell annak megtanulni,
Hogyan kell a dudát fújni."

Ebben a négy sorban József Attila az igazi költő sorsát fogalmazta meg. Nem azét a költőét, aki csak felülről szemléli a proletariátus életét, is esetleg megértéssel, rokonszenvvel beszél róla, hanem azét, aki végigéli ezt a gyötrelmes sorsot, és így belülről tudja ábrázolni annak minden nyomorát és megpróbáltatását. Igen, benne kell élni ebben az életben mert csak így lehet átkintén, igaz szóval feltárni az ellenfordulalmi kor proletariátusának helyzetét - vallotta József Attila.

Es sorsa igazolta ezt az állítást. A kért válhatott legnagyobb proletárköltőnké mert élete, elsősorban gyermekora, semmi - ben sem különbözött a többi munkás életétől, ugyanaz a nyomorúság volt osztály része, mint a többieké.

A proletársaládból származó, külvá-
rosban élő, apai szeretet és gondoskodás nél-
kül felnőtt gyermekek sokat kellett nélkülö-
znie az anyja, a fiatal korára össekötő-
rödött, beteges munkásasszony nehezen tudta ^{édesanyja}
eltartani három gyermekét. Vajon milyen
helyzetben lehettek, ha a három éves Attilá-
nak kellett egyetlen játékát, egy hintalo-
vat apófiárára aprítani, hogy legyen mivel
begyújtani a fagyos télen? S ez a tart-
hatatlan állapot egyre fokozódott. Az ö-
csődre nevelőiskolához kiadott Attila sa-
ját bőven tapasztalhatta, mit jelent menke-
lyi gyereknek, a társadalomból kivezetettnek
lenni.

Majd újra Budapest. A háború évei, ami-
lyek kétszerez terhet nyomtak a munkások,
és az amúgy is sok gonddal küszködő jó-
ksef család vállára. Attila 10-12 éves ^{10-12 éves}
korában már szinte felnőttnek számított. ^{ris}
a kor érlette meg. Kövére, jólán egy jellem-
xi őt ebben a korban:

„Attila törté a fejét, hogyan tudna pénzt
keresni. Színes papírból forgókat csinált. A
forgók szárát beledugdosta egy nagy krump-
liba, és vitte a ligetbe eladni. Egy ideig
kenyeresfiú is volt az Emke kávéházban.

Reggelenként elment a vásársarnok elé, és ajánlkozott, hogy hazakállítja a feli kosarakat, skatnyokat...

... Már... Már nem csavargott el. Türelmesen állt a boltok előtt húzódozó koskú sorokban tíz deka xsirért, fél kilo cukorért, két tojásért...

... Télikabát... Télikabátja nem volt, egy rossz szövetet hordott kiskabátja alatt. Ócska micisapka fát füleire húzta, úgy szaladt az iskolába a boltba. Téha addig erőszakoskodtak vele, amíg hagyta, hogy rákötözzük a mama vékonyra kopott berliner-kendőjét. Ebben dörögött a hideg hajnalokon xsirért, keményliért a házak falához tapadó, didergő

sorában... "Szegényemberek sorában..."

Egy volt tehát ő a didergő szegényemberek sorában. És bár tanult, ^Hérettiségre sőt egyetemi tanulmányokat is folytatott, nem szakadt, nem szakadhatott ki ebből a sorból. Leihatalan inségen szenvedett tanulása közben, és nevelősködött, verseket írt, nyaranként kukoricacsőre, sőt hajósíras is volt. Mindent megpróbált, hogy pénzhez jusson és tanulhasson.

Pedig első ²verseskötetével ³pedig hatalmas erőt és tehetséget árult el, nagy ¹vel hatalmas... ²vihart keltve maga körül.

És a külföldi utazások. Előbb Bécs, a - külföldi u-
hol napokig kecskesajt uett csak, még egy karások...
lepedője sem volt, újságot árult, és havi 40... csak kecs-
schillingért takarított, de Hegelt és Marxot ol- kesajt uett
vasolt. Majd Páris, ahol kenyér és mus- dvarta
táron élt, gyomorbaja - kegyetlen fájdalom-
mokat okozva - kiújult, de Villont, Spolli-
naint és Coctaut fordított, a Sorbonne hall- fordította
gatója volt, és egy perc se nyugodt. A
marxizmus-leninizmus tanításait magáévá
telve most már elméletileg is pontosan meg-
tudta fogalmazni gondolatvilágát, amelyben
ben az egész világ proletariátusának hang-
ja szólalt meg. Flaxat íve kevés nyer rest
vett a munkásmozgalomban, s mint kommu-
nista társai, skieszköri agitációs munkát vég... társai, vég-
zett. Megtalálta helyét cselályában. űipes- leszköri...
ter, Párisban, a külvárosokban tartott
szemináriumokat, itt próbálta felnyitni az
elnyomottak szemét. Megírta nagy proletár-
verseit: a Munkások-at, a Külvárosi éj-t,
A Város peremén-t. Verszei hemzsegek a Fordison!
proletariátus jelkéveitől: „Munkát, kenyér- A proletariá-
ret! Eljen a Szovjet, a munkástanács! de a tes jelkéveit
kapitalizmussal! Halálmat, kiűst a dolgo- sintin fordul
zóknak! Valamennyit többségem első ske- nak elő ver-
melyben írta, ezzel is ideutazását juttat- raiben.

va kifejezése.

Neki...

és neki, aki a kor legnagyobb költője volt
aki milliók érdekeit képviselte, szinte nevet-
sleges, filléres gondokkal kellett küszködnie.
Nem hogy lakbért, villanyt, tüzelőt nem tu-
... hanem megdöbbentő fixettni, ^{honorar} meg villamospénze sem volt,
s mint nővére írta: "... heteken keresztül fél-
ter tej és egy darab kenyér volt napi táplá-
léka." Hiába akart fordításból, gép- és gyors-
írásból megélni, nem jutott álláshoz. És raj-
ta kívül skász- és skászerek voltak mun-
ka nélkül, munkások, értelmiségiek egya-
ránt.

A szerelem, az élettársi gondoskodás
sem könnyített, sőt talán még rontott a
helyzetén, hiszen még jobban kiemelte el-
tartottságának megalázó voltát. S egyre-má-
ra érték a kegyetlenebb kegyetlenebb csapá-
sok. Tit-kuiszenegős könyöradományokból
amely nemcsak élt. Nem kapta meg az öt arnyira megillető
az elismerést Baumgarten-díjat, ^{idm} amire mint pénzre is rend-
jelentette volna kívüli seűksége volt. Nem vehetett részt az
számsára, ha- 1934-es moszkvai nemzetközi írókongresszusra
nem megjelölt Magyarországi képviseletében, holott ő lett
la volna ^{anyja} volna a proletariátus igazai képviselője. Kö-
qi helyzetének vére így írt erről a koráról:
i néhyestöcskés. "Socializmusa több volt állásfoglalás-

lásnál, több világrészénél. Számára a
socializmus ^{arónos} volt az élettel, axkal az élet-
tel, amelyet az öntudat megérez, és amelyet... megérez, és
a gondolkodás formába önt, arónos a va- amelyet...
lósággal, amelyet a szellem fölismert, aró-
nos önmagával, axkal a lényvel, aki a
valóságot, az életet a tudatán keresztül
érezkeleli.

Az 1936-37-es években már súlyos beteg
volt. A mérhetetlen nyomor tovább rontotta álla-
potát. Szanatóriumba vitték, de gyógyíthatat-
lan állapotára való tekintettel nem tarthatták
ott. Szüksége kellett vinni. It is súlyos csé- ott
pás érte. Kézébe került egy újság, amelyben ezt amelyben
olvashatta magából a szerkesztőségi újságok-
ban: „Halott költő. Nem kövölhető”. A lap dátu-
ma: 1937. aug. 13. péntek. Tehát már fél évvel ha-
lála előtt halottként tartották számon. Nem
vett róla tudomást a társadalom.

Ex talán az utolsó lökést adta a mindentől el-
zárt, lassú kinnal pusztulásra ítélt költőnek. Szá or a
végrekes sors egy talatő teherenat keretűi alatt
itt véget.

A Medvetánc mottója beteljesedett. A korabeli
társadalom még nem értette meg, hogy a leg-
nagyobb proletárvéget vesztette el benne.

A véget megértette, és a Medvetánc mottójából kinn-

dolgozatában a szanatóriumos életremédséket nézve nyomon a külső sorában. Most arra kell töreknie, hogy szilárdan is fölemelje a dolgot az „ünnepi emlékező” szintjére és a fősz. álláshoz méltó megoldásra: menjen egyéniben és melegebben inni!

L.M.

5.

a

Febr. 19.

4. (várt helyi) dolgozat

javítás
febr. 25.

a) Egy egyénien olvasott szovjet irodalmi alkotás rövid ismertetése
Anatolij Kuvnyecov: A legenda folytatása

fiatal
szovjet...

Anatolij Kuvnyecov fiatal szovjet író régenye napjainkban járskodik.

Kuvnyecov újságíróként Jávól-Keletre, Szibériába utazott, hogy megörökítse a vad tájra megtelepedítőinek, a lakhatatlan vidékek benépesítőinek, építőinek életét. Az író maga is (be) állt az építők sorába, a bratvki vértörvény építkezésén dolgozott. Az a tény, hogy ő is egy volt a munkások között, hatalmas lehetőségeket tart fel előtte. A kőkös munka, a kőkös szórakozás, a mindennapi élet folyamán aranyira közel

közel ke-
rült

került az emberekhez, hogy teljesen magá-
éva tudta lenni problémáikat, átértette
örömeiket, barátukat, barátjárak lett.

A regény formája - napló-forma - még
jobban kiemeli ezt a közvetlen, bensőséges
kapcsolatot.

A mű hőse moszkvai diák, aki érettségi
után önként vállalja, hogy részt vesz a
tájai építkezéseken. Hogyan találja meg
a helyét az építőmunkában, a közösség-
ben, hogyan lesz a kissé felelőtlen, könny-
nyelmu fiúból testben-lelekben edzett, tár-
sait megbecsülő és önmagának is megbecsü-
lő, szelíd ember - ezt mondja el a regény.

Érdekes alakja a műnek a főhős egyik
diaktársa, aki az érettségi után Moszkvá-
ban marad, és minden úton-módon - köze-
pes érettségivel - egyetemen akar jutni. Ket-
tejük levélváltásából láthatjuk leginkább,
hogy a főhős, aki a reher, megpróbáltatá-
sokon, sikertelenségeken vezető utat kitartó-
an végigjárta, mennyire föltette áll jellemé-
ben, emberi magatartásában, értékeiben magatartá-
sában egyaránt barátjának, aki protekcióval, kar-
rierista módon próbál előrejutni, és végül
megcsömörlök a könnyű sikerktől, semmi
sem nyújt már igazi élményt számára.

A regény művészi eszközei közül első sorban a naplóformát lehet kiemelni, amelyet levélrészletek, érdekes párbeszéd, kisebb mondanévek tarkítanak.

Az ábrázolási mód - a szocialista realizmus. Ez elsősorban az alakok hitelességében, a szocialista-humanista szemléletben nyilvánul meg.

Világos, tartalmas ismerkedés.

5
a

ápr. 26.

Javítás

ápr. 30.

5. (Káttelyi) dolgozat

Válassz az emberiség céljának kérdésére Goethe és Madách drámai költeményeiben

„személyes” gondolat? ✓

mitum?

1776-1831

I.1. Goethe drámai költeménye: Faust (V)
Főhőse az emberi élet boldogságát kutatja - téma.

2. Mitológikus keret: Isten és Mefisztó harca az emberért.

Mefisztó romlásba akarja vinni Faustot, (cserébe) azt akarja, hogy lelke az övé legyen cserébe az emberi boldogság egy percét ajánlja fel.

3. Faust a magán- és közelemben:

a) A magánéletben nem találja meg igazi boldogságát (Margit - tragédia)

b) A közeletben (kiábrándul) meglátja az udvari élet visszaosságait; sem a ludományok, sem a művészetek nem nyújtanak önmagukban boldogságot számára.

4. Mocsárselcsapolás - elképzelése: a tenger-től elhódított területen az emberek szabad társadalma fog megvalósulni. Ehhez az elképzelt percher szél: „Meradj velem!”

Mégsem kárhozik el, mert nem tért le az igaz útról.

5. Eszmei mondanivaló: az egyén boldogságát a szabad emberek szabad társadalmában a közösséget végzett munka adja. Faust a törekvő, mindig továbbhaladó ember típusa („fausti ember típusa”).

II. 1. Madách drámai költeménye: Az ember tragédiája (1860-61) Imre (1860)

Főhőse: Ádám - Fausthoz hasonló embertípus - szintén az emberiség útját keresi.

2. Hasonló mitológikus keret (Ur → Lucifer) (Ur → d.).

3. Ádám végigjárja a történelem egyes korszakait - a párizsi forradalmat kivéve mindegyikből kiábrándul, még - ~ társad.: formákat

A végső...
kérdés
színek

is mindig tovább akar jutni.

4. ^A Végső megoldás általános:

"Az élet célja a kérdés maga" - minden
fajta kérdésre vonatkozik, de a (színek
világosan mutatják, hogy a küzdelem
a társadalmak előrehaladásáért folyik.
A színek felépítése: tézis-antitézis-szintézis
(dialektikus materialista)

?

Az utolsó szín visszakeltyezése az égbe:
nemi hanyatlás a középpontok képest, ide
alvamus - bár nem mondja sehohsem,
hogy a boldogság a túlvilágon van.

5. Az eskmék szerepe:

"Nem a kakas skavára kezd vinnadni,
de a kakas skól, mert hogy vinnad" -
helyes meglátás, ~~de~~ mégis túl nagy sze-
rep jut az egész drámában az eskmék
nek.

Nem on a drá,
hanem on a ké-
rdés, hogy mi az
első lépés!

Goethe megoldása világosabb, egyértel-
műbb.

Madách megoldásán érezhető a pesszi-
mista filozófiák hatása.

vél átküldhető, szalmaszálra, - a romlásnak megpo-
zalmairól csak nyelvéje meg!